

Powiatowy Urząd Pracy w Gdańsku

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W MIEŚCIE GDAŃSK

I półrocze 2006 roku

Gdańsk, wrzesień 2006

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	4
II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	9
III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	14
WNIOSKI	19
ANEKS STATYSTYCZNY	21
TABELE	23
Tabela 1. Ranking dużych grup zawodowych generujących długotrwałe bezrobocie w mieście Gdańsk w pierwszym półroczu 2006 r.	23
Tabela 2. Struktura ofert pracy wg dużych grup zawodowych w mieście Gdańsku w pierwszym półroczu 2006 r.	24
Tabela 3. Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w mieście Gdańsk w pierwszej połowie 2006r.	25
Tabela 4. Ranking dużych grup zawodowych zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Gdańsk w pierwszej połowie 2006r . ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty	26

WSTĘP

Przez *monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych* należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno – zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów szkolenia bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Opracowywanie analiz rynku pracy, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zgodnie z zapisami Ustawy z dnia 20 kwietnia 2004r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* zostało wpisane w zadania zarówno województwa jak i samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy. Zadanie to zostało również umieszczone w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na 2005 rok albowiem odpowiednia koordynacja kierunków kształcenia, dostosowanie struktury podaży i popytu w układzie klasyfikacji zawodowych jest ważnym problemem w obliczu zachodzących zmian na rynku pracy.

Podstawą analizy struktury zawodowej bezrobotnych i ofert pracy jest Klasyfikacja Zawodów i Specjalności, wprowadzona do powszechnego stosowania Rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004r. w *sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy oraz zakresu jej stosowania* (Dz. U. Nr 48, poz. 253).

W rozporządzeniu tym **zawód** został zdefiniowany jako zbiór zadań (zespół czynności) wyodrębnionych w wyniku społecznego podziału pracy, wykonywanych stale lub z niewielkimi zmianami przez poszczególne osoby i wymagających odpowiednich kwalifikacji (wiedzy i umiejętności), zdobytych w wyniku kształcenia lub praktyki. Wykonywanie zawodu stanowi źródło dochodów. Zawód może dzielić się na specjalności, które są wynikiem podziału pracy w ramach zawodu i zawierają czynności o podobnym charakterze wymagające pogłębionej lub dodatkowej wiedzy i umiejętności zdobytych w wyniku dodatkowego szkolenia lub praktyki.

Klasyfikacja obejmuje 30 dużych grup zawodowych (kod 2 cyfrowy), 387 grup elementarnych (kod 4 cyfrowy) oraz 1636 zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy).

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych prowadzony jest dla obszaru Miasta Gdańska a czas badania to okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2006 roku i został opracowany w oparciu o ujednolicone dla całego kraju *Zalecenia metodyczne* opracowane przez ówczesny Departament Rynku Pracy Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Podstawowym źródłem informacji niniejszego opracowania są tablice wynikowe wygenerowane przy specjalnie do tego stworzonej przez firmę Computerland aplikacji, która umożliwiła określenie zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych a także interpretacje uzyskanych wyników.

Do analizy, mającej na celu opisanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych posłużyły następujące narzędzia statystyczne:

- a) wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodu k,
- b) wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie k,
- c) wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie k,
- d) wskaźnik struktury,

„Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk za pierwsze półrocze 2006r.” ma charakter diagnostyczny.

I. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Obecnie Miasto Gdańsk zamieszkuje (wg stanu w dniu 31 marca 2006 r.) **457 802** osoby, z czego kobiety stanowią **52,5%**, czyli **240 684** osoby. Ponadto w Gdańsku wg stanu na dzień 30 czerwca 2006 r. liczba zarejestrowanych osób bezrobotnych wyniosła **14942** osoby (w tym **58,4%**, czyli **8726** osób, stanowiły kobiety), natomiast stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła **7,7%**. Ponadto na koniec czerwca 2006 r. pozostawały w rejestrach bezrobocia tego powiatu **2962** osoby bezrobotne dotychczas niepracujące, co stanowi **19,8%** ogółu osób bezrobotnych. W tej grupie kobiety stanowiły **55,5%**, czyli **1644** osoby. Natomiast **2,5%** wszystkich zarejestrowanych stanowiły osoby bezrobotne zarejestrowane w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia szkoły, czyli **375** osób. W tej kategorii kobiety stanowiły **64,5%**, czyli **242** osoby.

Analizując bezrobocie wg zawodów w Gdańsku na dzień 30 czerwca 2006 r., zaskakujący otrzymujemy wynik: jedną z największych grup bezrobotnych stanowią osoby bez zawodu (**1599** osób, tj. **10,7%** ogółu bezrobotnych) - o **7** osób mniej niż zawód sprzedawcy. W dalszej kolejności są zawody:

- sprzedawców (**1606** osób, tj. **10,7%** ogółu bezrobotnych),
- sprzętaczek (**509** osób, tj. **3,4%** ogółu bezrobotnych),
- pracowników biurowych (**454** osoby, tj. **3,0%** ogółu bezrobotnych),
- ślusarzy (**237** osób, tj. **1,5%** ogółu bezrobotnych),
- robotników gospodarczych (**217** osób, tj. **1,4%** ogółu bezrobotnych),
- magazynierów (**195** osób, tj. **1,3%** ogółu bezrobotnych),
- robotników placowych (**187** osób, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- dozorców (**182** osoby, tj. **1,2%** ogółu bezrobotnych),
- żołnierzy zasadniczej służby wojskowej (**176** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych)
- asystentów ekonomicznych (**174** osoby, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych)
- księgowych (samodzielny) (**171** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych).

- robotników budowlanych (**168** osób, tj. **1,1%** ogółu bezrobotnych),
- mechaników samochodów osobowych (**162** osoby, tj. **1,0%** ogółu bezrobotnych),

Wysoki poziom bezrobocia w tych przypadkach sugeruje, iż są to zawody nadwyżkowe. Grupa bezrobotnych bez zawodu obejmuje osoby niespełniające jednocześnie dwóch warunków – nieposiadające: udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum jednego roku w tym samym zawodzie oraz kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dyplomem uprawniającym do wykonywania zawodu. Zgodnie z wymienionymi kryteriami w grupie „bez zawodu” ujęte są osoby, które ukończyły licea ogólnokształcące i licea profilowane.

W podziale na wielkie grupy zawodowe najwięcej bezrobotnych – zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku z terenu miasta Gdańska wg stanu na dzień 30 czerwca 2006 roku - to przedstawiciele następujących grup:

ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY (19,8% ogółu bezrobotnych),
w tym:

- *robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (8,3% ogółu bezrobotnych),*
w tym:
 - *ślusarze i pokrewni (1,9% ogółu bezrobotnych),*

- *mechanicy maszyn i urządzeń (1,5% ogółu bezrobotnych),*
- *elektromonterzy (0,9% ogółu bezrobotnych),*
- *górnicy i robotnicy budowlani (4,8% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *malarze budowlani i pokrewni (1,2% ogółu bezrobotnych),*
- *pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (4,2% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *piekarze, cukiernicy i pokrewni (0,9% ogółu bezrobotnych),*

PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY (18,1% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (12,3% ogółu bezrobotnych),*
 - *sprzedawcy i demonstratorzy (12,3% ogółu bezrobotnych),*
- *pracownicy usług osobistych i ochrony (5,7% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *kelnerzy i pokrewni (1,4% ogółu bezrobotnych),*
 - *kucharze (1,3% ogółu bezrobotnych),*
 - *pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani (0,9% ogółu bezrobotnych),*
 - *pracownicy usług ochrony (0,8 ogółu bezrobotnych)*

PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH (15,6% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (11,5% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *pomoce i sprzętaczki biurowe, hotelowe i podobne, praczki (5,9% ogółu bezrobotnych),*
 - *portierzy, woźni i pokrewni (1,9% ogółu bezrobotnych),*
 - *gospodarze budynków (1,8% ogółu bezrobotnych),*
 - *zamiatacze i pokrewni (1,4% ogółu bezrobotnych),*
- *robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (4,0% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (1,3% ogółu bezrobotnych),*
 - *robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (1,8% ogółu bezrobotnych),*
 - *robotnicy pomocniczy transportu i tragarze (1,3% ogółu bezrobotnych),*

TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL (15,2% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *pracownicy pozostałych specjalności (8,0% ogółu bezrobotnych),*
 - *pracownicy do spraw finansowych i handlowych, gdzie indziej niesklasyfikowani (1,9% ogółu bezrobotnych),*
 - *agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) (1,7% ogółu bezrobotnych),*
 - *pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni (1,3% ogółu bezrobotnych),*
 - *księgowi (1,3% ogółu bezrobotnych),*
- *średni personel techniczny (5,9% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (1,3% ogółu bezrobotnych),*

PRACOWNICY BIUROWI (10,8% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *pracownicy obsługi biurowej (8,8,% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (4,8% ogółu bezrobotnych),*
 - *magazynierzy i pokrewni (1,6% ogółu bezrobotnych),*
 - *pracownicy do spraw finansowo-statystycznych (1,0% ogółu bezrobotnych),*
- *pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klienta (2,0% ogółu bezrobotnych)*

SPECJALIŚCI (10,2% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *pozostali specjaliści (5,7% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani (1,6% ogółu bezrobotnych),*
 - *ekonomiści (1,0% ogółu bezrobotnych).*

OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ (4,9% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *kierowcy i operatorzy pojazdów (2,4% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *kierowcy samochodów osobowych (1,1% ogółu bezrobotnych).*

Natomiast nie ma w rejestrze przedstawicieli takich elementarnych grup zawodowych jak:

- *asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej*,*
- *kierownicy działów badawczo-rozwojowych,*
- *praktykujący niekonwencjonalne metody terapii.*

Biorąc pod uwagę w końcu czerwca 2006 r. ostatnie miejsce pracy (wg rodzaju działalności PKD) bezrobotnych gdańszczyzan stwierdza się, iż najczęściej osób przed zarejestrowaniem pracowało w następujących rodzajach działalności (razem **11980** osób):

USŁUGI:

- handel hurtowy i detaliczny; naprawy pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego (**2933** osób, tj. **24,5%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (**2165** osób, tj. **18,1%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej (**980** osób, tj. **8,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- ochrona zdrowia i pomoc społeczna (**514** osób, tj. **4,3%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- hotele i restauracje (**479** osób, tj. **4,0%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- transport, gospodarka magazynowa i łączność (**508** osób, tj. **4,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- edukacja (**446** osób, tj. **3,7%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenia zdrowotne (**347** osób, tj. **2,9%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- pośrednictwo finansowe (**259** osób, tj. **2,2%** ogółu osób poprzednio pracujących),

PRZEMYSŁ:

- przetwórstwo przemysłowe (**2128** osób, tj. **17,8%** ogółu osób poprzednio pracujących),
- budownictwo (**1026** osób, tj. **8,6%** ogółu osób poprzednio pracujących),

Nie ma natomiast w rejestrze bezrobotnych, których ostatnie miejsce pracy było działalnością niezidentyfikowaną.

W badanym okresie w Gdańsku największy napływ bezrobotnych, czyli liczbę osób zarejestrowanych, odnotowano bez zawodu (**1656** osób, tj. **15,0%** ogółu napływu bezrobotnych), a następnie w takich elementarnych zawodach jak (łącznie **10818** osób):

- sprzedawców (**1016** osób, tj. **9,0%** ogółu bezrobotnych),

- pracowników biurowych (269 osób, tj. 2,0% ogółu bezrobotnych).
- sprzątaczek (211 osób, tj. 2,0% ogółu bezrobotnych),
- żołnierzy zasadniczej służby wojskowej (192 osoby, tj. 2,0% ogółu bezrobotnych),
- asystentów ekonomicznych (190 osób, tj. 2,0% ogółu bezrobotnych),
- ślusarzy (183 osoby, tj. 2,0% ogółu bezrobotnych),
- mechaników samochodów osobowych (140 osób, tj. 1,0% ogółu bezrobotnych),
- magazynierów (137 osób, tj. 1,0% ogółu bezrobotnych),

Natomiast pod względem napływu bezrobotnych wg wielkich grup zawodowych najwyższy wskaźnik osiągnęli:

PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY (17,9% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (11,2% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *sprzedawcy i demonstratorzy (11,2% ogółu bezrobotnych),*
- *pracownicy usług osobistych i ochrony (6,6% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *kucharze (1,7% ogółu bezrobotnych),*
 - *kelnerzy i pokrewni (1,4% ogółu bezrobotnych),*
 - *pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani (1,4% ogółu bezrobotnych),*
 - *fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (1,4% ogółu bezrobotnych),*

ROBOTNICZY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY (20,6% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (9,4% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *ślusarze i pokrewni (2,1% ogółu bezrobotnych),*
 - *mechanicy pojazdów samochodowych* (1,9% ogółu bezrobotnych),*
- *górnicy i robotnicy budowlani (5,5% ogółu bezrobotnych),*
- *pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (4,0% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *piekarze, cukiernicy i pokrewni (1,1% ogółu bezrobotnych),*

TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL (17,9% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *pracownicy pozostałych specjalności (8,9% ogółu bezrobotnych),*
 - *agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) (2,3% ogółu bezrobotnych),*
 - *pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani (2,6% ogółu bezrobotnych),*
 - *księgowi (0,9% ogółu bezrobotnych),*
- *średni personel techniczny (7,5% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni (1,5% ogółu bezrobotnych),*

SPECJALIŚCI (12,8% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *pozostali specjaliści (7,8% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania, gdzie indziej niesklasyfikowani (2,1% ogółu bezrobotnych),*
 - *ekonomiści (1,6% ogółu bezrobotnych),*

PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH (11,2% ogółu bezrobotnych), w tym:

- *pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (7,8% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne (3,8% ogółu bezrobotnych),*
 - *gospodarze budynków (1,3% ogółu bezrobotnych),*
 - *zamiatacze i pokrewni (1,0% ogółu bezrobotnych),*
- *robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (3,4% ogółu bezrobotnych), w tym:*

- *robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (1,2% ogółu bezrobotnych),*
- PRACOWNICY BIUROWI (9,0% ogółu bezrobotnych), w tym:**
- *pracownicy obsługi biurowej (7,3% ogółu bezrobotnych), w tym:*
 - *pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (4,0% ogółu bezrobotnych),*
 - *magazynierzy i pokrewni (1,6% ogółu bezrobotnych),*

Na koniec badanego okresu z terenu miasta Gdańska w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowane były **14942** osoby. Stopa bezrobocia na koniec pierwszego półrocza wyniosła **7,7%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**10,7%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawcy; sprzątaczk; pracownicy biurowi; ślusarze; robotnicy gospodarczy; magazynierzy, robotnicy placowi, dozorczy, żołnierze zasadnicze służby wojskowej, asystenci ekonomiczni, księgowi , robotnicy budowlani, mechanicy samochodów osobowych .

Największy napływ bezrobotnych wystąpił (oprócz osób bez zawodu) w takich zawodach jak: sprzedawcy, pracownicy biurowi, sprzątaczk, żołnierze zasadniczej służby wojskowej, asystenci ekonomiczni, ślusarze, mechanicy samochodów osobowych, magazynierzy.

W większości osoby bezrobotne zarejestrowane do końca czerwca 2006r. pracowały poprzednio (według sekcji PKD): przetwórstwo przemysłowe, handel, działalność usługowa oraz budownictwo. Nie zgłoszono natomiast żadnych ofert pracy z sekcji: działalność niezidentyfikowana. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo- usługowym charakterze lokalnej gospodarki. Największy udział w zbiorze bezrobotnych w dalszym ciągu mają osoby posiadające niskie kwalifikacje zawodowe oraz wykształcenie na poziomie zasadniczym lub średnim.

II. ANALIZA OFERT PRACY WG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

Pozyskiwanie ofert pracy od pracodawców oraz dotowanie ze środków Funduszu Pracy zatrudnienia bezrobotnych w ramach aktywnych programów przeciwdziałania bezrobociu to najistotniejsze czynniki gwarantujące poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy i jednocześnie wskaźnika sytuacji gospodarczej oraz stopnia jej rozwoju.

Na terenie tego powiatu grodzkiego funkcjonuje wiele innych podmiotów gospodarczych, w tym m.in. **1219** spółek handlowych z udziałem kapitału zagranicznego, stanowiących **34,1%** tego typu spółek w województwie. Ogólnie w Gdańsku (wg stanu w dniu 30 czerwca 2006 r.) zarejestrowanych w systemie REGON (bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne) było **58791** podmiotów gospodarki narodowej, czyli jednostek prawnych, tj.:

- **18528** osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, w tym:
 - spółek handlowych - **7094**,
 - spółek cywilnych - **4231**,
 - spółdzielni - **326**,
 - przedsiębiorstw państwowych - **11**,
- **40263** osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, w tym związanych z:
 - handlem i naprawami - **10799**,
 - obsługą nieruchomości i firm - **7463**,
 - przemysłem - **5655** (np. **5638** z przetwórstwem przemysłowym),
 - budownictwem - **4207**,
 - transportem, gospodarką magazynową i łącznością - **3737**,
 - pośrednictwem finansowym - **2274**,
 - działalnością usługową komunalną, społeczną i indywidualną, pozostałą - **1645**,
 - branżą hotelarsko-restauracyjną - **1145**,
 - rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem - **205**.

Głównymi sektorami gospodarki jest przemysł (np.: największy w kraju port morski, rafineria, automatyka przemysłowa, przetwórstwo spożywcze oraz przemysł chemiczny, drzewny, elektromaszynowy, metalowy, petrochemiczny i stoczniowy), budownictwo, obsługa nieruchomości i firm (m.in.: banki, instytucje ubezpieczeniowe, czy firmy konsultingowe), handel i usługi (miasto Gdańsk jest jednym z najważniejszych ośrodków turystycznych w Polsce).

W pierwszej połowie 2006r. roku wpłynęło do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku **6051** ofert pracy, po skorygowaniu o liczbę ofert, które pracodawcy anulowali. Natomiast na koniec czerwca 2006 r. w rejestrach tego urzędu pozostało **1043** ofert pracy. Wszystkie zgłoszone oferty zatrudnienia można zgrupować na poziomie dużych grup, a ich strukturę przedstawia Tabela 2 dołączona do aneksu statystycznego. Jak wynika z prezentowanych tam danych, najczęściej pracodawcy zgłaszali do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku zapotrzebowanie na zatrudnienie robotników przemysłowych i rzemieślników. Natomiast biorąc pod uwagę wielkie grupy zawodowe (z uwzględnieniem podziału na duże i średnie), to najwięcej ofert pracy w pierwszej połowie 2006 r. zaoferowano dla następujących pracowników:

ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY (37,3% wszystkich ofert pracy), w tym:

- *robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń (25,2% wszystkich ofert pracy),* w tym:

- *spawacze i pokrewni (9,0% wszystkich ofert pracy),*
- *robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe (9,4% wszystkich ofert pracy),*
- *ślusarze i pokrewni (1,7% wszystkich ofert pracy),*
- *ustawiacze-operatorzy obrabiarek skrawających do metali* (1,6% wszystkich ofert pracy),*
- *górnicy i robotnicy budowlani (10,0% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *monterzy systemów rurociągowych* (2,4% wszystkich ofert pracy),*
 - *murarze i pokrewni (2,1% wszystkich ofert pracy),*
 - *monterzy instalacji urządzeń sanitarnych (1,0% wszystkich ofert pracy)*
 - *betoniarze (1,0% wszystkich ofert pracy),*
 - *cieśle, stolarze budowlani i pokrewni (0,9% wszystkich ofert pracy),*
- *pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (1,9% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *stolarze i pokrewni (0,6% wszystkich ofert pracy),*

PRACOWNICY USŁUG OSOBISTYCH I SPRZEDAWCY (12,2% wszystkich ofert pracy), w tym:

- *modelki, sprzedawcy i demonstratorzy (6,0% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *sprzedawcy i demonstratorzy (6,0% wszystkich ofert pracy),*
- *pracownicy usług osobistych i ochrony (6,1% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *kucharze (1,8% wszystkich ofert pracy),*
 - *pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani (1,6% wszystkich ofert pracy),*
 - *fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni (1,1% wszystkich ofert pracy),*

PRACOWNICY BIUROWI (9,4% wszystkich ofert pracy), w tym:

- *pracownicy obsługi biurowej (7,3% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani (4,2% wszystkich ofert pracy),*
 - *magazynierzy i pokrewni (1,7% wszystkich ofert pracy),*
- *pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów (2,1% wszystkich ofert pracy), w tym:*

PRACOWNICY PRZY PRACACH PROSTYCH (13,4% wszystkich ofert pracy), w tym:

- *pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (7,9% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne (4,9% wszystkich ofert pracy),*
 - *gospodarze budynków (1,1% wszystkich ofert pracy),*
- *robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie (5,5% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym (3,0% wszystkich ofert pracy),*
 - *robotnicy przy pracach prostych w przemyśle (1,4% wszystkich ofert pracy),*

SPECJALIŚCI (11,1% wszystkich ofert pracy), w tym:

- *pozostali specjaliści (5,2% wszystkich ofert pracy), w tym:*
 - *ekonomiści (1,7% wszystkich ofert pracy),*
- *specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych (3,2% wszystkich ofert pracy),*
- *specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia (1,9% wszystkich ofert pracy),*
- *specjaliści szkolnictwa (0,9% wszystkich ofert pracy),*

TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL (9,9% wszystkich ofert pracy), w tym:

- *pracownicy pozostałych specjalności (6,0% wszystkich ofert pracy)*,
 - *agenci do spraw sprzedaży (handlowcy) (2,1% wszystkich ofert pracy)*,
 - *pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni (1,2% wszystkich ofert pracy)*,
 - *księgowi (1,0% wszystkich ofert pracy)*
- *średni personel techniczny (3,4% wszystkich ofert pracy)*,

OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ (5,6% wszystkich ofert pracy),

w tym:

- *kierowcy i operatorzy pojazdów (3,0% wszystkich ofert pracy)*, w tym:
 - *kierowcy samochodów ciężarowych (1,9% wszystkich ofert pracy)*.
- *operatorzy i monterzy maszyn (2,1% wszystkich ofert pracy)*, w tym:
 - *operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani (1,2% wszystkich ofert pracy)*,

W pierwszej połowie 2006 roku zgłoszono dużą liczbę ofert pracy -**6051** (60% zgłoszonych w 2005 r.). Na wyżej wymienione wielkie grupy zawodów przypadało **98,9%** ogółu zgłoszonych ofert pracy. Najmniej ofert pracy skierowano do grup: rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - **13** ofert pracy.

Natomiast wg zawodów i specjalności najwięcej ofert pracy skierowano w tym okresie do bezrobotnych i poszukujących pracy w zawodach takich jak:

- monterzy kadłubów okrętowych – **530** ofert pracy,
- sprzedawcy – **352** oferty pracy,
- spawacze ręczni łukiem elektrycznym– **320** ofert pracy,
- pracownicy biurowi – **242** oferty pracy,
- sprzątaczkę – **215** ofert pracy,
- spawacze i pokrewni – **209** ofert pracy,
- monterzy rurociągów okrętowych -**140** ofert pracy

Relacje dotyczące napływu bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz liczby ofert pracy w Gdańsku w I połowie 2006 r. przedstawiono w Tabeli 3 dołączonej do aneksu statystycznego. Z relacji przedstawionych tam danych wynika, że we wskazanym okresie:

- największa liczba ofert pracy (**2137** ofert) skierowana była do grupy osób związanych z sekcją PKD przetwórstwo przemysłowe, gdzie napływ bezrobotnych wynosił **1349** osób, zaś na koniec czerwca 2006 r. liczba bezrobotnych w tej grupie utrzymywała się na wyższym poziomie (**2128** osób), a w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku było jeszcze **362** niezagospodarowane oferty pracy;
- pod koniec badanego okresu brak było dostatecznej liczby ofert pracy we wszystkich wymienionych tam sekcjach PKD; stosunkowo największy niedobór ofert pracy miał miejsce w grupie związanej z pośrednictwem finansowym (pracodawcy zgłosili w ciągu całego tego roku do urzędu pracy **80** ofert pracy, a zarejestrowało się **178** bezrobotnych,
Na koniec czerwca 2006 r. bez pracy w tej grupie zawodów pozostawało **259** osób i **6** niezagospodarowanych ofert pracy);
- na ogół w grupach zawodowych, w których zarejestrowano najwięcej bezrobotnych, pozyskiwano także najwięcej ofert pracy;
- brak dostatecznej liczby ofert pracy dla bezrobotnych we wszystkich grupach zawodowych, a nawet w tych, gdzie napływ ofert pracy przewyższał napływ bezrobotnych - np. dla sekcji PKD:

- przetwórstwo przemysłowe - liczba zgłoszonych ofert pracy wynosiła **2137** ofert, a zarejestrowano **1349** bezrobotnych, zaś na koniec roku bez pracy pozostawało **2128** osób, dla których było **362** ofert pracy;
- budownictwo - liczba oferowanych miejsc pracy wynosiła **846**, natomiast zarejestrowano **713** bezrobotnych, a na koniec roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku figurowało **1026** osób, dla których było **195** ofert pracy;
- Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne - pracodawcy zgłosili do urzędu pracy **333** oferty, a zarejestrowało się **222** bezrobotnych, zaś na koniec czerwca 2006 r. bez pracy w tej grupie zawodów pozostawało **347** osób i **14** niezagospodarowanych ofert pracy;
- biorąc pod uwagę relacje napływu ofert pracy oraz napływu do bezrobocia w grupach zawodów o znacznej liczbie bezrobotnych, można przyjąć, że największe problemy ze znalezieniem zatrudnienia miały osoby, których działalność ostatniego miejsca pracy była związana z sekcją PKD:
 - rybactwo – nie zgłoszono żadnej oferty pracy, a zarejestrowano **14** bezrobotnych na koniec czerwca było **20** osób bezrobotnych,
 - organizacje i zespoły eksterytorialne- nie zgłoszono żadnej oferty przy jednej zarejestrowanej osobie bezrobotnej podobnie było na koniec badanego okresu,
 - gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników- wpłynęło **5** ofert pracy, na koniec czerwca nie było żadnej oferty. Nie zarejestrowano w tym okresie żadnej osoby, natomiast pozostały na koniec **4** osoby bezrobotne.
 - działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – zgłoszono **289** ofert pracy, tymczasem zarejestrowanych było **1275** osób – na koniec czerwca było **2165** osób bezrobotnych, dla których pozostały **23** oferty pracy,
 - rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo– zgłoszono **9** ofert pracy, a zarejestrowano **31** bezrobotnych, a na koniec roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku figurowały **63** osoby, dla których były **2** oferty pracy;

Poza tym analiza porównawcza ofert pracy i bezrobotnych wg zawodów (zgodnie z tabelą 4 dołączoną do aneksu statystycznego) pozwala ustalić wskaźnik szansy uzyskania pracy wśród zarejestrowanych bezrobotnych, co powinno stanowić sygnał dla osób stojących u progu wyboru przyszłego zawodu i instytucji odpowiedzialnych za politykę oświatową w regionie. Tak więc, wśród dużych grup zawodowych charakteryzujących się wysokim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty (tj. takich, dla których relacja ilości zgłoszonych w ciągu pierwszego półrocza 2006 r. ofert pracy w danym zawodzie do ilości zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie) znaleźli się m.in.:

- *robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń,*
- *specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia,*
- *górnicy i robotnicy budowlani.*

Natomiast pośród dużych grup zawodowych charakteryzujących się niskim wskaźnikiem szansy uzyskania oferty znajdziemy takie osoby jak:

- *kierownicy małych przedsiębiorstw,*
- *robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni,*
- *siły zbrojne,*
- *rolnicy.*

Zwraca uwagę fakt, iż dla części zawodów, pomimo znacznej liczby rejestracji, w badanym okresie nie wpłynęły do Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku żadne oferty zatrudnienia. Stąd też zerowy wskaźnik szansy uzyskania oferty.

Stosunek napływających ofert pracy do liczby osób bezrobotnych rejestrujących się w określonej profesji pozwoliłby zidentyfikować grupę dużych zawodów, które charakteryzują się równowagą pomiędzy podażą z popytem na rynku pracy. Do takowych w mieście Gdańsk zaliczymy m.in. niektórych specjalistów, operatorów i monterów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych i rzemieślników oraz techników i inny średni personel.

III. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Tempo przemian ekonomicznych i technologicznych w Polsce i na świecie sprawia, iż często kwalifikacje zawodowe zdobyte w procesie kształcenia nie odpowiadają zapotrzebowaniom zgłaszanym przez pracodawców. Kluczowym problemem jest określenie najbardziej pożądanych kierunków kształcenia i przygotowanie właściwej oferty edukacyjnej, co wymaga prognozowania, monitorowania rynku pracy, a następnie właściwego wykorzystania zdobytych w ten sposób informacji statystycznych. W przypadku dużej liczby uczniów kształcących się w zawodach nadwyżkowych należałoby sformułować zalecenia ograniczenia naboru na te specjalności, zaś w przypadku zawodów deficytowych jest to sygnał na to, w jakich zawodach należałoby kształcić. W chwili obecnej należy również podkreślić konieczność harmonizacji polskiego systemu kształcenia w Polsce z występującymi w Unii Europejskiej, dającą możliwość wzajemnego uznawania kwalifikacji.

Poniższa analiza ma na celu ustalenie listy zawodów deficytowych i nadwyżkowych, zaś niżej zamieszczona lista zawodów deficytowych stanowi źródło wiedzy odnośnie zapotrzebowania lokalnego rynku pracy. Monitoring zawodów nadwyżkowych i deficytowych przeprowadzono w oparciu o zgłoszone oferty pracy i liczbę zarejestrowanych bezrobotnych z terenu Miasta Gdańska w pierwszej połowie 2006 roku. Z danych statystycznych wyliczono wskaźniki intensywności nadwyżki lub deficytu zawodów, który jest mierzony jako stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie w badanym okresie. W analizie pominięte zostały zawody i specjalności mające w nazwie słowo: pozostałe.

Należy wspomnieć iż za:

Zawód deficytowy – należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy – należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Poniżej - na podstawie liczby zarejestrowanych bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy wg elementarnych grup zawodów - określono katalog zawodów i specjalności (uszeregowany od najwyższej do najniższej wartości wskaźnika), jakie reprezentują osoby bezrobotne zarejestrowane z terenu powiatu grodzkiego oraz wskazano te zawody, na które istnieje zapotrzebowanie.

ZAWODY ZRÓWNOWAŻONE

Dla grup zawodów (wg kodu 4-cyfrowego) w przypadku gdy wskaźnik ma wartość w przedziale $< 0,9; 1,1 >$ mamy następujące zawody:

muzycy; piosenkarze i tancerze; robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni; nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy; inżynierowie geodeci i kartografowie; pośrednicy ubezpieczeniowi; specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani; pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej; pracownicy do spraw zatrudnienia i pośrednictwa pracy; operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych; operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych; operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji betonu, asfaltobetonu, elementów betonowych kamiennych i pokrewni; ustawiacze- operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni; pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni; informatorzy, pracownicy biur podróży i pokrewni; posadzkarze i pokrewni; operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki metali.

ZAWODY DEFICYTOWE

- robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe – 14,3%,
- spawacze i pokrewni – 9,6%,
- monterzy systemów rurociągowych* - 8,4%,
- strażacy – 6,0%
- operatorzy maszyn górniczych i pokrewni – 5,8%,
- operatorzy maszyn gdzie indziej niesklasyfikowani – 4,7%
- dealerzy i maklerzy aktywów gdzie indziej niesklasyfikowani – 4,0%
- prezenterzy , inspicjenci, i pokrewni – 4,0%,
- operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich – 4,0%,
- tynkarze i pokrewni – 3,5%,
- biochemicy, biofizycy, i pokrewni – 3,0%,
- specjaliści do spraw rynku nieruchomości – 3,0%,
- programiści – 3,0%,
- monterzy linii elektrycznych – 3,0%,
- robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym , wodnym i pokrewni – 2,5%,
- osoby do towarzystwa – 2,5%,
- inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska – 2,3%,
- pielęgniarki – 2,2%,
- fizjoterapeuci i pokrewni – 2,5%,
- operatorzy wózków podnośnikowych – 2,2%,
- robotnicy budowy dróg i pokrewni – 2,1%,
- oficerowie pokładowi , piloci żeglugi i pokrewni – 2,0%,
- pomoce domowe i sprzątaczkę – 2,0%,
- kierowcy samochodów ciężarowych – 2,0%,
- doręczyciele pocztowi i pokrewni – 2,0%,

Ponadto zaistniała taka sytuacja, że w wyżej wymienionych zawodach i specjalnościach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, zaś nie zarejestrowali się bezrobotni: nauczyciele szkół specjalnych, choreografowie i tancerze baletowi, fizycy i astronomowie, robotnicy w produkcji wyrobów mleczarskich; robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni; szlifierze narzędzi i polerowacze metali Stanowią one dwie elementarne grupy zawodów deficytowych o największej wartości współczynnika deficytu, tj. **MAX**.

Najwyższą wartość wskaźnik zawodów deficytowych dla grupy zawodów wg zawodów i specjalności (kod 6 cyfrowy) miał m in. :

- inżynier mechanik – technologia mechaniczna – 46%,
- monter kadłubów okrętowych – 17,1%,
- monter rusztowań – 16,0%,
- tancerz – 14,0%,
- glazurnik – 12,0%,
- monter rurociągów okrętowych – 10,8%,
- spawacz ręczny łukiem elektrycznym – 10,3%,
- mechanik okrętowy – 10,0% ,
- specjalista do spraw integracji europejskiej – 8,5%,
- operator koparek i zwałowarek – 7,3% ,
- pracownik informacji turystycznej – 6,3%

- strażak - **6,0%**,
- szlifierz metali – **5,25%** ,

W tym przypadku również zaistniała taka sytuacja, że w niżej wymienionych zawodach i specjalnościach w okresie objętym badaniem, zostały zgłoszone oferty pracy, zaś nie zarejestrowali się bezrobotni(77 zawodów) w wybranych zawodach: fizyk, analityk systemów komputerowych, projektant systemów komputerowych, inżynier budowy dróg, biochemik, lekarz, farmaceuta.

Zaprezentowane powyżej zawody i specjalności charakteryzują się wskaźnikiem intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów - **MAX**, który oznacza, że dany zawód jest „maksymalnie” deficytowy.

ZAWODY NADWYŻKOWE:

Według dużych grup zawodów (kod 2 – cyfrowy)

Wartość wskaźnika – „0” w pierwszym półroczu 2006r wyniósł dla następujących grup:

- *siły zbrojne*
- *rolnicy*
- *rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby*

W dalszej kolejności znalazły grupy zawodów osiągające wartość niniejszego wskaźnika bliskiego wartości – „0” i są to:

- *kierownicy małych przedsiębiorstw – 0,0455* ,
- *robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych – 0,1*,
- *leśnicy i rybacy – 0,2%*
- *średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 0,2%* ,
- *kierownicy dużych i średnich organizacji – 0,2%* ,
- *średni personel techniczny – 0,3%* ,
- *pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 0,3%* ,
- *modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 0,4%* ,
- *pozostali specjaliści – 0,4%* ,
- *pracownicy pozostałych specjalności – 0,4%* ,
- *specjaliści szkolnictwa – 0,5%* ,
- *operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 0,5%*

Analizując z tego samego przedziału wartości wskaźnika grupy zawodów według kodu 4 – cyfrowego dla wybranych zawodów mamy następujące dane:

- *filozofowie – 0,0345%*
- *kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej nie sklasyfikowani – 0,0357%*
- *jubilerzy, złotnicy i pokrewni – 0,0462%*
- *kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni – 0,0556%*
- *technicy technologii żywienia – 0,571%*
- *pracownicy do spraw finansowo-statystycznych – 0,0577%*
- *kierownicy działów marketingu i sprzedaży – 0,0625%* ,
- *monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych* – 0,0625%*
- *mechanicy precyzyjni – 0,0741%*,
- *maszynistki i stenografowie – 0,0769%*,
- *technicy, rolnicy, leśnicy i pokrewni – 0,769%*,

Wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) osiągnął wartość – „0” dla 124 grup zawodowych analizując je w układzie kodu 4 – cyfrowego i są to m.in.: *matematycy i pokrewni; nauczyciele szkół wyższych; adwokaci; technicy farmaceutyczni; technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni; ogrodnicy higieniści i wielu innych*. Na pozostałe niewymienione grupy elementarnych zawodów w okresie objętym badaniem zostały zarejestrowani bezrobotni, zaś nie zostały zgłoszone oferty pracy, co wskazywałoby na to, iż profesje te były „maksymalnie” nadwyżkowe.

Natomiast analiza zawodów nadwyżkowych dla grupy zawodów wg zawodów i specjalności daje następujący obraz:

- kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowani – **0,0357%** ,
- pedagog – **0,0435%** ,
- technik poligraf – **0,0435%** ,
- pakowacz – **0,0444%** ,
- maszynista maszyn offsetowych – **0,0556%** ,
- kierownik działu marketingu i sprzedaży – **0,0625%** ,
- elektromonter okrętowy – **0,0667%** ,
- prawnik legislator – **0,0741%** ,
- technik telekomunikacji – **0,0769%** ,
- grafik komputerowy – **0,0769%** ,
- maszynistka – **0,0769%** ,
- kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym – **0,0833%** ,
- betoniarz – **0,0833%** ,
- zaopatrzeniowiec – **0,0882%** ,
- technik budownictwa okrętowego – **0,0909%** ,
- technik mechanik okrętowy – **0,0909%** ,
- gospodarz domu – **0,0909%** ,
- kucharz małej gastronomii – **0,0952%** ,
- kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie – **0,1%** ,
- szlifierz kamieni szlachetnych i ozdobnych – **0,1%** ,

Natomiast na pozostałe niewymienione zawody i specjalności w okresie objętym badaniem zostali zarejestrowani bezrobotni, zaś nie zostały zgłoszone oferty pracy, co wskazywałoby na to, iż zawody te były „maksymalnie” nadwyżkowe. Jedynie nie było bezrobotnych oraz ofert pracy w takich zawodach i specjalnościach jak: inżynier inżynierii środowiska; inżynier telekomunikacji; normalizator; lekarz – pediatra; nauczyciel akademicki – nauki humanistyczne; nauczyciel instruktor; nauczyciel bibliotekarz.

Z analizowanego raportu wynika, iż największe zapotrzebowanie (wg wielkich grup zawodowych) istnieje w zawodach wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uzyskiwania i obróbki surowców, wytwarzania i naprawy towarów oraz budowy, konserwacji i naprawy dróg, konstrukcji i maszyn. Główne zadania robotników przemysłowych i rzemieślniczych wymagają znajomości i zrozumienia charakteru pracy, stosowanych materiałów, maszyn i wytwarzania produktów.

Natomiast najmniejsze zapotrzebowanie (wg wielkich grup zawodowych) istnieje (z pominięciem zawodów bez kwalifikacji) w zawodach wymagających wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnych do uprawy i zbioru ziemiopłodów, zbierania owoców lub roślin

dziko rosnących, uprawy i eksploatacji lasów, chowu i hodowli zwierząt, połowów lub hodowli ryb. Kolejną grupą poza rolnikami, ogrodnikami, leśnikami i rybakami są przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy. W tym przypadku grupa ta obejmuje zawody, w których podstawowymi zadaniami są: planowanie, określanie i realizowanie podstawowych celów i kierunków polityki państwa, formułowanie przepisów prawnych oraz kierowanie działalnością jednostek administracji publicznej, a także sprawowanie funkcji zarządzania w przedsiębiorstwach lub ich wewnętrznych jednostkach organizacyjnych.

Analizując powyższe zawody deficytowe w ujęciu zawodów i specjalności, to największe zapotrzebowanie istnieje na profesje zawarte w grupie specjalistów, techników i inny średni personel oraz robotników przemysłowych i rzemieślniczych. Grupa specjalistów obejmuje zawody wymagające posiadania wysokiego poziomu wiedzy zawodowej, umiejętności oraz doświadczenia w zakresie nauk technicznych, przyrodniczych, społecznych, humanistycznych i pokrewnych. Ich głównymi zadaniami są: wdrożenie do praktyki koncepcji i teorii naukowych lub artystycznych, powiększanie dotychczasowego stanu wiedzy poprzez badania i twórczość oraz systematyczne nauczanie w tym zakresie. Z kolei od techników i innego średniego personelu wymaga się wiedzy, umiejętności i doświadczenia niezbędnego do wykonywania głównie prac technicznych i podobnych, związanych z badaniem i stosowaniem naukowych oraz artystycznych koncepcji i metod działania.

Oprócz tego z analizy tablic statystycznych obrazujących ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie (zgodnie z Tabelą 1 dołączoną do aneksu statystycznego) wynika, iż w Gdańsku zawody generujące długotrwałe bezrobocie (wybrano 5 grup dużych zawodów, a wśród nich grupy elementarne zawodów o najwyższym wskaźniku) to: *nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy; operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych; robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach; kierowcy i operatorzy pojazdów i inni.*

WNIOSKI

Niniejsze opracowanie : „ Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych w mieście Gdańsk” jest próbą zdiagnozowania rynku pracy na niniejszym obszarze w pierwszym półroczu 2006r.

Na koniec badanego okresu z terenu miasta Gdańska w Powiatowym Urzędzie Pracy w Gdańsku zarejestrowane były **14942** osoby. Stopa bezrobocia na koniec pierwszego półrocza wyniosła **7,7%**.

Największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu (**10,7%** ogółu bezrobotnych), natomiast w dalszej kolejności wystąpiły następujące zawody: sprzedawcy; sprzątaczk; pracownicy biurowi; ślusarze; robotnicy gospodarczy; magazynierzy, robotnicy placowi, dozorczy, żołnierze zasadnicze służby wojskowej, asystenci ekonomiczni, księgowi , robotnicy budowlani, mechanicy samochodów osobowych .

Największy napływ bezrobotnych wystąpił (oprócz osób bez zawodu) w takich zawodach jak: sprzedawcy, pracownicy biurowi, sprzątaczk, żołnierze zasadniczej służby wojskowej, asystenci ekonomiczni, ślusarze, mechanicy samochodów osobowych, magazynier.

W większości, osoby bezrobotne zarejestrowane do końca czerwca 2006r. pracowały poprzednio w zawodach z następujących sekcji PKD: przetwórstwie przemysłowym, handlu, działalności usługowej oraz budownictwie. Nie zgłoszono natomiast żadnych ofert pracy z sekcji: działalność niezidentyfikowana. Powyższe wyniki potwierdzają zarazem o przemysłowo- usługowym charakterze lokalnej gospodarki.

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego (stan na 30 czerwca 2006r.) na terenie miasta Gdańska funkcjonowało ponad **58** tysięcy potencjalnych pracodawców, którzy dostarczyli **6051** ofert pracy. Najwięcej ofert odnotowano w takich zawodach jak: monter kadłubów, sprzedawca, spawacz ręczny łukiem elektrycznym , pracownik biurowy, sprzątaczk , spawacz i pokrewni, monter rurociągów okrętowych.

Najwięcej, bo niemal **38%** wszystkich ofert (wg podziału na wielkie grupy) przypadło na grupę –„7” : Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Biorąc pod uwagę wskaźnik szansy uzyskania pracy najlepiej usytuowane są osoby , które posiadają kwalifikacje do wykonywania zawodów z następujących grup: robotnicy obróbki metali i urządzeń ; specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia; górnicy i robotnicy budowlani .

Najmniejszą popularnością cieszą się wg tego wskaźnika: kierownicy małych przedsiębiorstw; robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni; siły zbrojne; rolnicy.

Skalę zagospodarowania ofert pracy oraz podaży osób bezrobotnych obrazuje analiza wg wskaźnika intensywności deficytu (nadwyżki) zawodów. Z danych przedstawionych w rozdziale III wynika , iż najbardziej deficytowymi zawodami (zgodnie z danymi za 6 m-cy 2006r) są: spawacze i pokrewni; monterzy systemów rurociągowych*; robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe; strażacy; operatorzy maszyn górniczych i pokrewni . Wymienione zawody osiągnęły wartość wskaźnika powyżej **5%**.

W zbiorze zawodów nadwyżkowych o najmniejszej wartości wskaźnika bliskiej bądź równej – „0” znalazły się następujące zawody i specjalności.: kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowany; pedagog; technik poligraf; pakowacz; maszynista maszyn offsetowych; kierownik działu marketingu i sprzedaży; elektromonter okrętowy; prawnik legislator ; technik telekomunikacji ; grafik komputerowy ; maszynistka; kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym; betoniarz; zaopatrzeniowiec; technik budownictwa okrętowego; gospodarz domu; kucharz małej gastronomii; kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie szlifierz.

Ponadto najdłużej pozostającymi bez pracy (powyżej 12 m-cy) są przedstawiciele następujących wielkich grup zawodowych : nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy; operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych; robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle budownictwie i transporcie ; pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach; kierowcy i operatorzy pojazdów.

Niniejszy Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych ma charakter diagnostyczny. Przedstawiona została tutaj struktura zarówno osób bezrobotnych oraz ofert pracy, jakie wpłynęły, według istniejącej klasyfikacji zawodów. Przeprowadzona analiza potwierdza ogólnokrajowe tendencje w kształtowaniu się rynku pracy.

ANEKS STATYSTYCZNY

I. Wybrane mierniki stosowane do monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

- 1) **Średnia miesięczna nadwyżka (lub deficyt) podaży siły roboczej w danym zawodzie k** (\bar{N}_{II}^k) oznacza różnicę pomiędzy średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2006 r. (\bar{B}_{II}^k), a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu, czyli:

$$\bar{N}_{II}^k = \bar{B}_{II}^k - \bar{O}_{II}^k \quad (1)$$

gdzie:

\bar{B}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w 2006 r.,

\bar{O}_{II}^k - średnia miesięczna liczba zgłoszonych ofert pracy w danym zawodzie k w 2006 r.,

przy czym wielkości te są obliczane wg wzorów:

$$\bar{B}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 B_i^k}{6} \quad (2)$$

$$\bar{O}_{II}^k = \frac{\sum_{i=1}^6 O_i^k}{6} \quad (3)$$

gdzie:

B_i^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w i -tym miesiącu w danym zawodzie k ,

O_i^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w i -tym miesiącu w danym zawodzie k .

- 2) **Wskaźnik intensywności nadwyżki (lub deficytu) zawodów k** ($W_{n,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k w pierwszej połowie 2006 r. (\bar{B}_{II}^k) i średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w tym samym zawodzie i okresie czasu (\bar{O}_{II}^k), czyli:

$$W_{n,II}^k = \frac{\bar{O}_{II}^k}{\bar{B}_{II}^k} \quad (4)$$

gdzie \bar{O}_{II}^k , \bar{B}_{II}^k są określone wzorami (2) i (3). Ponadto przyjęto, że zawody o wskaźniku:

- $W_{n,II}^k < 0,9$ to zawody nadwyżkowe,
- $0,9 \leq W_{n,II}^k \leq 1,1$ to zawody zrównoważone (wykazujące równowagę na rynku pracy),
- $W_{n,II}^k > 1,1$ to zawody deficytowe.

- 3) **Wskaźnik szansy uzyskania oferty w danym zawodzie k** ($W_{s,II}^k$) oznacza iloraz średniej miesięcznej liczby ofert pracy w danym zawodzie k w 2006 r., będącej w dyspozycji Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku (\overline{PO}_{II}^k) i średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w tym samym zawodzie i okresie czasu (\overline{PB}_{II}^k), czyli:

$$W_{s,II}^k = \frac{\overline{PO}_{II}^k}{\overline{PB}_{II}^k} \quad (5)$$

gdzie:

\overline{PO}_{II}^k - średnia miesięczna liczba ofert pracy w danym zawodzie k w 2006 r., będąca w dyspozycji PUP w Gdańsku, obliczana wg wzoru:

$$\overline{PO}_{II}^k = \frac{PO_{t-1}^k + O_I^k}{6} \quad (6)$$

przy czym:

PO_{t-1}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , będąca do dyspozycji urzędu pracy w końcu poprzedniego roku ($t-1$),

O_{II}^k - liczba ofert pracy w danym zawodzie k , zgłoszona do urzędu pracy w 2006 r.,

\overline{PB}_{II}^k - średni miesięczny poziom rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie k w 2006 r. obliczany metodą uproszczoną według wzoru:

$$\overline{PB}_{II}^k = \frac{PB_{t-1}^k + PB_{II}^k}{2} \quad (7)$$

przy czym:

PB_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec 2006 r.,

PB_{t-1}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k na koniec poprzedniego roku.

- 4) **Wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie k** ($W_{d,II}^k$) oznacza iloraz liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k , pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu na koniec 2006 r. ($B_{d,II}^k$) i liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym samym zawodzie i w tym samym okresie czasu (B_{II}^k), czyli:

$$W_{d,II}^k = \frac{B_{d,II}^k}{B_{II}^k} \cdot 100\% \quad (8)$$

gdzie:

$B_{d,II}^k$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k , pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy, wg stanu na koniec czerwca 2006 r.,

B_{II}^k - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie k wg stanu na koniec czerwca 2006r.

- 5) **Wskaźnik struktury** - np.: bezrobotnych wg PKD, ofert pracy wg zawodów (grup zawodów), czy ofert pracy wg PKD - obliczono na podstawie definicji wskaźnika struktury (zwany również jako: częstość względna, liczebność względna, frakcja, odsetek, udział). Wielkość ta informuje nas o tym, jaki jest udział jednostek statystycznych posiadających i -ty wariant cechy w całej badanej zbiorowości, czyli:

$$w_i = \frac{n_i}{n}$$

gdzie:

n_i - liczba jednostek statystycznych charakteryzująca się i -tym wariantem danej cechy,

n - liczba wszystkich jednostek statystycznych objętych badaniem.

Jeśli wskaźnik struktury w_i przemnożymy przez 100, to otrzymamy **udziały procentowe**.

TABELE

Tabela 1 Ranking dużych grup zawodowych generujących długotrwałe bezrobocie w mieście Gdańsk w pierwszym półroczu 2006 r.

Lp	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
1	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,7273
2	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,5377
3	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,4890
4	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,4854
5	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,454
6	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,4528
7	Operatorzy i monterzy maszyn	0,4474
8	Pracownicy obsługi biurowej	0,4228
9	Górnicy i robotnicy budowlani	0,422
10	Ogrodnicy	0,4054
11	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,3930
12	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,3681
13	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,3623
14	Rolnicy	0,3571
15	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,3524
16	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,3364
17	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0,3333
18	Specjaliści szkolnictwa	0,3333
19	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,3170
20	Pracownicy pozostałych specjalności	0,3004
21	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,2878
22	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,2807
23	Pozostali specjaliści	0,2570
24	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,2458
25	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	0,2430
26	Średni personel techniczny	0,2372
27	Leśnicy i rybacy	0,2222
28	Siły zbrojne	0,0389
29	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni	0,0000

Tabela 2 Struktura ofert pracy wg dużych grup zawodowych w mieście Gdańsk w pierwszym półroczu 2006 r.

LP	Nazwa grup zawodu	Oferty pracy w I-półroczu	Oferty pracy na koniec I-go półrocza
1	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	25,1523%	22,9131%
2	Górnicy i robotnicy budowlani	9,9819%	14,4776%
3	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	7,8995%	5,8484%
4	Pracownicy obsługi biurowej	7,3211%	3,3558%
5	Pracownicy usług osobistych i ochrony	6,1477%	8,1497%
6	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	6,0321%	6,0403%
7	Pracownicy pozostałych specjalności	5,9825%	4,6023%
8	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	5,5197%	7,2867%
9	Pozostali specjaliści	5,2058%	3,164%
10	Średni personel techniczny	3,4208%	4,7941%
11	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	3,2393%	2,397%
12	Kierowcy i operatorzy pojazdów	2,9581%	4,4104%
13	Operatorzy i monterzy maszyn	2,1320%	3,8352%
14	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	2,0988%	2,1094%
15	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	1,9171%	3,3557%
16	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	1,7849%	1,0547%
17	Specjaliści szkolnictwa	0,9090%	0,2877%
18	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,6445%	0,3836%
19	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,5123%	0,7671%
20	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,4793%	0,2877%
21	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,2811%	0,1918%
22	Ogrodnicy	0,1818%	0,0000%
23	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,1322%	0,0959%
24	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,0331%	0,0000%
25	Leśnicy i rybacy	0,0331%	0,1918%
	Ogólnie	100,0000%	100,0000%

Tabela 3 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w mieście Gdańsk w pierwszej połowie 2006r.

Sekcja PKD	Bezrobotni zarejestrowani	Oferty pracy zgłoszone
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego	2040	793
Przetwórstwo przemysłowe	1349	2137
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	1275	289
Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej	723	609
Budownictwo	713	846
Hotele i restauracje	369	266
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	295	259
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	265	253
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne	222	333
Edukacja	218	155
Pośrednictwo finansowe	178	80
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	53	14
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	31	9
Rybactwo	14	0
Górnictwo	3	3
Organizacje i zespoły eksterytorialne	1	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników	0	5
Działalność nie zidentyfikowana	0	0
Ogółem	7749	6051

Tabela 4 Ranking dużych grup zawodowych zgłoszonych w ofertach pracy w mieście Gdańsk w pierwszej połowie 2006r . ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty

L.p.	Nazwa grup zawodów	Wskaźnik szansy uzyskania oferty
1	Robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń	0,2113
2	Specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia	0,1413
3	Górnicy i robotnicy budowlani	0,1271
4	Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych	0,1111
5	Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie	0,0899
6	Operatorzy i monterzy maszyn	0,0802
7	Kierowcy i operatorzy pojazdów	0,0798
8	Pracownicy usług osobistych i ochrony	0,0762
9	Pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów	0,0656
10	Pozostali specjaliści	0,0639
11	Pracownicy obsługi biurowej	0,0579
12	Pracownicy pozostałych specjalności	0,0547
13	Pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach	0,0467
14	Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych	0,0442
15	Ogrodnicy	0,0431
16	Średni personel techniczny	0,0418
17	Specjaliści szkolnictwa	0,0397
18	Modelki, sprzedawcy i demonstratorzy	0,036
19	Pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	0,0324
20	Kierownicy dużych i średnich organizacji	0,0274
21	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,0267
22	Średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia	0,0262
23	Leśnicy i rybacy	0,0159
24	Robotnicy zawodów precyzyjnych, ceramicy, wytwórcy wyrobów galanteryjnych, robotnicy poligraficzni i pokrewni	0,0100
25	Kierownicy małych przedsiębiorstw	0,0077